

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra správního práva

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce:	Nabývání státního občanství České republiky udělením a pozbývání státního občanství České republiky
Autor:	Tereza Havlová
Autor posudku:	JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Autorkou zvolené téma ke zpracování diplomové práce, tedy nabývání státního občanství ČR udělením a pozbývání státního občanství, nepochybně představuje téma, které je pro zaměření diplomové práce možné a vhodné. Rozličné právní aspekty nabývání (pозbývání) státního občanství vždy představovaly logický předmět zájmu veřejnoprávních odvětví včetně správního práva. Tím, že se státní občanství ČR dočkalo s účinností od 1. 1. 2014 nové právní úpravy (zákon č. 186/2013 Sb.), se pak nepochybně otevřel zajímavý prostor pro popis hodnocení provedených změn jak z hlediska jejich teoretického či historicko-srovnávacího, tak i z hlediska jejich významu pro praxi. Je proto za těchto okolností jistě žádoucí, pokud se některé právní souvislosti institutu státního občanství ČR stávají též předmětem zájmu studentů v rámci jejich kvalifikačních prací, a to nejen kvůli omezenějšímu rozsahu existujících pramenů oproti některým jiným obvyklým tématům, k nimž studenti inklinují. S ohledem na stále ještě relativně čerstvou právní úpravu tedy lze výběr tématu ocenit. Cíle práce si stanovila sama autorka v jejím úvodu poměrně logicky tak, že jím „*je vytvořit komplexní přehled problematiky nabývání a pozbývání státního občanství České republiky na základě podané žádosti ... zároveň je záměrem seznámit čtenáře s pojmem státního občanství ... a okrajově i představení dalších způsobů nabývání českého státního občanství*“. S ohledem na výše uvedené lze zadání práce i citované cíle autorky považovat za dostatečné vzhledem k požadavkům na daný druh práce kladeným.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Posuzovaná diplomová práce se vedle úvodu, závěru, seznamu použitých zdrojů a cizojazyčného resumé člení na 6 samostatných částí, které jsou povětšinou dále strukturovány. Součástí práce jsou i přílohy, které čtenářům přibližují některé praktické aspekty popisovaného tématu. Autorka se z hlediska členění práce nejprve zabývá samotným „Státním občanstvím“ (část 1., str. 3-10) a „Vývojem institutu státního občanství v českých zemích“ (část 2., str. 11-21). Dále pak věnuje samostatnou pozornost „Platné právní úpravě státního občanství v České republice“ (část 3., str. 22-29), poté následuje stěžejní část práce věnovaná „Nabývání státního občanství České republiky udělením“ (část 4., str. 30-55), na což navazují část věnovaná „Pozbývání státního občanství České republiky“ (část 5., str. 56-57) a část nazvaná „Očima žadatelů o udělení státního občanství České republiky“ (část 6., str. 58-59).

K předložené práci je třeba v první řadě vznést určité výhrady, pokud jde o proporcionalitu i zaměření některých jejích částí. Jistě není nutno nic namítat proti tomu, pokud autorka v rámci úvodních částí práce považovala za vhodné nejprve věnovat prostor popisu některých obecnějších otázek, resp. definování pro dané téma důležitých pojmů. Stejně lze připustit i

význam historického exkurzu pro popis některých institutů (byť je otázkou, zda s ohledem na jeho podobu, rozsah a využití v dalších částech práce musel její součástí tento exkurz skutečně být). Nelze však především přehlédnout, že samotným jádrem tématu (tedy nabýváním státního občanství udělením) se posuzovaná práce zabývá až od str. 30, tedy fakticky až v její polovině. Mám za to, že tematickému zaměření diplomové práce by měl vždy odpovídat i patřičný rozsah částí týkajících se právě jádra tématu. S ohledem na rozsah práce a zaměření tématu si některé pouze stručně zmíněné otázky zřejmě zasluhovaly bližší pozornost (za všechny lze zmínit např. pouze stručnou poznámku týkající se soudního přezkumu, viz str. 50). Určité pochybnosti pak vyvolává i velmi stručné pojednání o pozbývání státního občanství (byť se jedná – již dle samotného názvu práce – o jednu z jejích klíčových součástí). Přestože lze rozumět záměru autorky přiblížit některé praktické potíže při podávání žádostí o státní občanství, nejsem si jist, zda část 6. z hlediska svého rozsahu, zaměření i použitých zdrojů byla právě vhodným řešením.

Z hlediska práce s prameny diplomová práce požadavky kladené na tento druh práce splňuje. Autorka pracovala nejen s právními předpisy a judikaturou (byť s tou pouze v omezené míře), ale prokázala též, že je schopna pracovat s monografiemi, komentáři zákonů i studii publikovanými v odborných právních periodících. Přehled pramenů nicméně mohl být širší, jak již bylo nicméně výše uvedeno, s ohledem na novost právní úpravy lze stručnější výčet zdrojů chápat. V této souvislosti je ještě otázkou, zda ve výčtu základních pramenů bylo skutečně nutno hned třikrát uvést učebnici státovědy (byť pod mírně modifikovanými názvy) z brněnské právnické fakulty.

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Přihlédneme-li k formálním náležitostem, je práce v zásadě zpracována řádně a v souladu se stanovenými požadavky. Autorka odpovídajícím způsobem pracuje s poznámkovým aparátem. Určitou formální výhradu lze vznést k těm částem textu, kde autorka nadužívá „výčtů“ (viz např. str. 7-10 a dále), jež by měly mít své místo spíše v učebnicích či jiných studijních textech, nikoliv v odborném textu (diplomové práci).

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Přes výše uvedené výtky lze dospět k závěru, že posuzovaná diplomová práce je zpracována v zásadě řádně a odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, přičemž mám za to, že cíle práce a zadání tématu lze považovat za naplněné. Vedle již výše zmíněných pochybností týkajících se rozsahu a zaměření některých částí lze dodat, že práci by určitě prospělo, pokud by autorka dokázala čtenáři ještě lépe vysvětlit smysl a zaměření některých částí a jejich vzájemnou souvislost. Stejně tak je nutno vyslovit mírné zklamání v tom smyslu, že autorka povětšinou setrvala pouze na popisu právní úpravy či dalších zdrojů a již nevyužila příležitosti k některým sporným právním otázkám vyslovit svůj vlastní závěr. Smyslem diplomové práce by nemělo být pouze prokázat schopnost popsat a systematicky seřadit právní úpravu (judikaturu) k určité problematice, ale psaní diplomové práce by studenty mělo vést i k prokázání schopnosti odpovídajícím způsobem právně argumentovat.

5. Doporučení práce k obhajobě (zda se práce doporučuje či nedoporučuje k obhajobě):

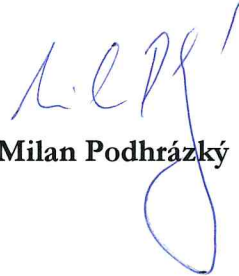
Přes některé shora uvedené výtky mám za to, že posuzovaná diplomová práce formální i obsahové požadavky kladené na daný druh práce naplňuje, a přes zmiňované vady ji lze k obhajobě doporučit (s hodnocením velmi dobře). V rámci samotného výsledného hodnocení nicméně bude nutno přihlédnout právě k podobě ústní obhajoby práce ze strany autorky.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci ústní obhajoby by se autorka měla vypořádat s výtkami obsaženými v tomto posudku a samozřejmě by měla zodpovědět otázky vzešlé z diskuse před zkušební komisí.

V rámci diskuse u ústní obhajoby by měla být autorka především schopna jasně, přehledně a srozumitelně formulovat své závěry, k nimž v rámci práce dospěla. Dále navrhuji, aby se autorka v rámci ústní obhajoby práce podrobněji věnovala výluce rozhodnutí ze soudního přezkumu dle § 26 ZOS (důvody úpravy, soulad s ústavními předpisy, praktické problémy apod.).

V Plzni dne 20. 5. 2019

Milan Podhrázký